

Minimális eljárás fókusz távolság becslésére két affin megfeleltetés segítségével

Baráth Dániel¹, Tóth Tekla², Hajder Levente²

¹ MTA SZTAKI Gépi Érzékelés Kutatócsoport
barath.daniel@sztaki.mta.hu

² ELTE Algoritmusok és Alkalmazásai Tanszék
hajder@inf.elte.hu

Absztrakt. Jelen cikk¹ egy olyan új eljárást mutat be, amelyik sztereó képpárok segítségével félig kalibrált esetben megbecsüli a kamerák fókusz távolságát és a geometriát leíró alapvető mátrixot. A feladat a megoldáshoz szükséges két affin transzformációból képes a becslést elvégezni, ennél kevesebből elvileg sem lehet a feladatot megoldani. Ismereteink szerint a módszer teljesen új, eddig csak pontmegfeleltetéseken alapuló módszerek léteznek. A megoldás többváltozós polinomiális egyenletrendszeren keresztül kapható meg, melyet a rejtett változók technikájával oldunk meg. A kapott gyökök közül a helyes megoldást egy új eljárással választjuk ki, amelyik a kamerák valós paramétereit is figyelembe veszi. A két megfeleltetéssel dolgozó algoritmusunk helyes működését szintetikus és 104 képpárt tartalmazó valós teszten egyaránt igazoljuk.

%

1. Introduction

A háromdimenziós világunk rekonstrukciója, kiegészülve a kameraparaméterek becslésével, régóta kutatott terület a háromdimenziós látás területén [14]. A módszerek a kamera paramétereinek becslését tekintve kétfelé oszthatók: vannak a kamera kalibrációk és az autokalibrációk. Ez utóbbi esetben a színterek háromdimenziós rekonstrukciójával párhuzamosan a kamerák belső és külső paramétereit is megbecslik. A mi munkánk is ebbe a kategóriába sorolható, annyi megkötéssel, hogy a kamera belső paramétereit közül csak a fókusz távolság becslésével foglalkozunk. Ezt az esetet hívják félig kalibrált kamerának [20], hiszen a kamera többi paramétereit ismertnek tekintjük: a nyírás nulla, a dőléspont pedig tipikusan a képernyő közepe. Fontos megkötés, hogy a két kamerának azonosak a paramétereit, azaz ugyanolyan kamerával készült a két kép.

A munkák megjelenéséig a hasonló kalibrációs feladatokat pontmegfeleltetéssel oldották meg. Hatpontos algoritmus[20, 31, 33] több is létezik. Ebben a munkában azt szeretnénk megmutatni, hogy a kitűzött feladat két affin megfeleltetésből is kiszámolható.

Háromdimenziós becslési problémák esetében fontos kérdés a robusztusság, azaz a hibás adatok kiszűrése. Háromdimenziós látás esetén komplett algoritmusfolyamokat

¹ A cikk angol nyelvű verziója konferenciakiadványban [7] és folyóiratban [3] egyaránt megjelent.

szokás készíteni [1, 9, 12, 25], melynek egy eleme a rossz adatok kiszűrése, általában a véletlen mintavételezésen alapuló RANSAC algoritmussal [11] vagy valamelyik variánsával. A RANSAC-en belül autokalibrációra az öt- [26] vagy hatpontos módszert [20] szokták javasolni. Minél kevesebb pontot igényel egy módszer, annál kevesebb mintavételre van szükség, ami a futási időt csökkenti, a megbízhatóságot növeli. Ezért lehetőleg minimális pontszámú módszereket szoktak alkalmazni, ahogyan azt mi is tesszük ebben a munkában.

Munkánkban affin megfeleltetéseket alkalmazunk, eltérve a szakma főáramlatától [14], hiszen a legtöbbször kizárólag pontmegfeleltetések felhasználásával készítenek háromdimenziós látó algoritmust. utatási munkánkat a Kató Zoltán-féle kutatócsoport inspirálta, melynek a szerzők is tagjai lehettek [32]. Magukat az affin transzformációkat legjobb tudásunk szerint az elmúlt tíz évben kezdték geometria problémák megoldására használni. Tudomásunk szerint az első munka 2009-ben jelent meg [16] a témában. Azóta felületi normálvektorok becslésére [16, 6], homográfia becslésre [5, 29], epipólus meghatározására [8], kamera póz becslésére [17] vagy akár teljes rekonstrukciós eljárásfolyamra [32, 29] egyaránt használták. Magukat az affin transzformációk előállítását [4, 23] általában ún. affin-kovariáns detektorok segítségével [23] végzik, mint például az Affin-SIFT [24] vagy a Hessian-Affine módszer [22].

Jelen cikkünk az alábbi újdonságokat tartalmazza: Bemutatjuk az affin transzformációk és az epipoláris geometria közötti kapcsolatot. Fókusz távolság becslésére kidolgoztunk egy új módszert, amelyet rejtett változók technikájával [10] oldunk meg. A módszer hatékony, és mindössze két affin megfeleltetés szükséges a végrehajtásához. A kapott gyökök kiválasztásához egy új eljárással dolgoztunk ki, amelyik a kamerák valós fizikai tulajdonságait is kihasználják.

2. Előzmények és jelölések

Epipoláris geometria A módszerünk bemenetként két kalibrált perspektív képet kap. A két kép belső paramétereit leíró $\mathbf{K}$ mátrix azonos, azaz ugyanazzal a kamerával készítettük, és a beállítások a két kép között nem változtak meg. A két képet leíró alapvető és lényegi mátrixok ² elemeit így jelöljük [14]:

$$\mathbf{F} = \begin{bmatrix} f_1 & f_2 & f_3 \\ f_4 & f_5 & f_6 \\ f_7 & f_8 & f_9 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{E} = \begin{bmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ e_4 & e_5 & e_6 \\ e_7 & e_8 & e_9 \end{bmatrix}.$$

Amennyiben a $\mathbf{K}$ kalibrációs mátrixokat ismerjük, a lényegi mátrixból az alapvető mátrix így kapható:

$$\mathbf{E} = \mathbf{K}^T \mathbf{F} \mathbf{K}. \quad (1)$$

A két képen egymásnak megfeleltetett $\mathbf{p}_1$ és $\mathbf{p}_2$ pontok között a jól ismert összefüggést felírhatjuk:

$$\mathbf{p}_2^T \mathbf{F} \mathbf{p}_1 = 0. \quad (2)$$

Alapvető mátrix mindig szinguláris, ezért $\det(\mathbf{F}) = 0$. A mátrix elemeit tekintve ez egy harmadfokú megkötést jelent. Miután az $\mathbf{F}$ mátrix skálázásra érzéketlen a 9 elemre összesen kettővel kevesebb, hét szabadságfok jut.

² Az angol fundamental és essential kifejezéseket alapvetőnek és lényeginek magyarosítottuk.

A lényegi mátrix a két kamera közötti kölső elmozdulás alapján írható fel. Ez három eltolás és három forgatás paramétert jelent. Miután a skála itt is bizonytalan, azaz az eltolásnak csak az iránya ismert, a nagysága nem, ezért összesen öt szabadságfok van a mátrixban. Ezt az úgynevezett nyom-megkötés³ segítségével [20] adhatjuk meg:

$$2\mathbf{E}\mathbf{E}^T\mathbf{E} - \text{tr}(\mathbf{E}\mathbf{E}^T)\mathbf{E} = 0. \quad (3)$$

Bár mind a kilenc elemre egy többváltozós polinomot lehet felírni, valójában az összefüggés csak két független egyenletet jelent.

Félig kalibrált esetben a $\mathbf{K}$ kalibrációs mátrixból csak az f fókusz-távolság ismeretlen. A képeken fel lehet úgy venni a koordinátarendszert, hogy az origó éppen a dőfpontban helyezkedjen el. A nyírás nullának tekinthető, ezért félig kalibrált esetben a belső paramétereket tartalmazó mátrix az alábbi alakra egyszerűsödik: $\mathbf{K} = \mathbf{K}^T = \text{diag}(f, f, 1)$, ahol f az ismeretlen fókusz-távolság. A későbbi jelölések egyszerűsítése érdekében vezessük be az alábbi mátrixot:

$$\mathbf{Q} = \text{diag}(1, 1, \tau), \quad \tau = f^{-2}. \quad (4)$$

Ekkor a nyom-megkötést átírhatjuk [18, 28]:

$$2\mathbf{F}\mathbf{Q}\mathbf{F}^T\mathbf{Q}\mathbf{F} - \text{tr}(\mathbf{F}\mathbf{Q}\mathbf{F}^T\mathbf{Q})\mathbf{F} = 0. \quad (5)$$

Ez az összefüggés segíteni fog abban, hogy a fókusz-távot és az $\mathbf{F}$ alapvető mátrixot két affín megfeleltetés segítségével kiszámítsuk.

Affín megfeleltetések A $(\mathbf{p}_1, \mathbf{p}_2, \mathbf{A})$ vektor-vektor-mátrix hármas két, egymásnak megfelelő pontkoordinátát jelöl, és a körülöttük lévő pixeleket eltranszformáló affín transzformációt. Az $\mathbf{A}$ mátrix elemeit az alábbi indexekkel jelöljük:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} a_1 & a_2 \\ a_3 & a_4 \end{bmatrix}$$

Rejtett változók technikája. A rejtett változók technikája egy algebrai eljárás többváltozós polinomiális rendszerek megoldására. Tegyük fel, hogy m egyenletünk van, melyek n darab változó $(y_1, y_2, \dots, y_n)$ polinomjaiból tevődnek össze. A rejtett változók technikáját akkor alkalmazhatjuk, ha mátrix-vektor szorzássá tudjuk alakítani a rendszert: $\mathbf{C}(y_1)\mathbf{x} = 0$, ahol $\mathbf{C}$ a négyzetes együttható mátrix, mely csak y_1 paramétertől függ, $\mathbf{x}$ pedig az egyéb változók polinomjait tartalmazza. Ennek a rendszernek y_1 szerinti megoldása a $\det(\mathbf{C}(y_1)) = 0$ kifejezéssel számítható.

3. Fókusz-táv becslés két affín megfeleltetésből

Ez a fejezet azt mutatja meg, hogyan lehet a fókusz-távolságot affín transzformációk segítségével megbecsülni. Először is az affín transzformációk és az alapvető mátrix kapcsolatát mutatjuk be.

3.1. Lokális affín transzformációk felhasználása

³ Angolul: trace constraint

Tegyük fel, hogy egy $\mathbf{A}$ affin transzformáció és a megfeleltetéshez tartozó $\mathbf{p}_1$ és $\mathbf{p}_2$ pozíciók adottak. Az affin transzformációk legfontosabb tulajdonsága, hogy a pontokon átmenő összes egyenes irányát helyesen megőrzik.

Epipoláris geometria esetén az epipoláris egyenesek irányát ismerjük, ezeket affin transzformáció segítségével fel lehet írni. Ha a két irány $\mathbf{v}_1$ és $\mathbf{v}_2$, írhatjuk [4], hogy:

$$\mathbf{A}\mathbf{v}_1 \parallel \mathbf{v}_2. \quad (6)$$

Ugyanez az összefüggés a normálvektorokra is igaz. A számítógépes grafikából [35] és geometriából jól ismert tényt felhasználva írhatjuk, hogy

$$\mathbf{A}^{-T}\mathbf{n}_1 = \beta\mathbf{n}_2. \quad (7)$$

ahol a β a párhuzamosság skálája, $\mathbf{n}_1$ és $\mathbf{n}_2$ az epipoláris egyenesek normálvektorai. Ahogy a függelékben megmutatjuk, a β paraméter pontosan -1 abban az esetben, ha az alapvető mátrixon keresztül számítjuk a jól ismert [14] összefüggés segítségével: $\mathbf{n}_1 = (\mathbf{1}_1)_{(1:2)} = (\mathbf{F}^T\mathbf{p}_2)_{(1:2)}$ és $\mathbf{n}_2 = (\mathbf{1}_2)_{(1:2)} = (\mathbf{F}\mathbf{p}_1)_{(1:2)}$, ahol az alsó index (MATLAB formátumban) azt jelenti, hogy a kapott homogén koordináták koordináták közül az első kettőt kell megtartani, a homogén koordinátát egyszerűen el kell hagyni. Fontos, hogy a vektorokat nem szabad normalizálni!

Ezért az 7. összefüggést így írhatjuk fel:

$$\mathbf{A}^{-T}(\mathbf{F}^T\mathbf{p}_2)_{(1:2)} = -(\mathbf{F}\mathbf{p}_1)_{(1:2)}. \quad (8)$$

Mindez az alapvető mátrix elemeire az alábbi lineáris egyenleteket adja:

$$(u_2 + a_1u_1)f_1 + a_1v_1f_2 + a_1f_3 + (v_2 + a_3u_1)f_4 + a_3v_1f_5 + a_3f_6 + f_7 = 0 \quad (9)$$

$$a_2u_1f_1 + (u_2 + a_2v_1)f_2 + a_2f_3 + a_4u_1f_4 + (v_2 + a_4v_1)f_5 + a_4f_6 + f_8 = 0. \quad (10)$$

Ezért kijelenthetjük, hogy minden egyes affin transzformáció kettő szabadságfokot köt meg az alapvető mátrixból.

3.2. Kétpontos algoritmus.

A módszer feltételezi, hogy két affin megfeleltetésünk van: $(\mathbf{p}_1^1, \mathbf{p}_2^1, \mathbf{A}^1)$ és $(\mathbf{p}_1^2, \mathbf{p}_2^2, \mathbf{A}^2)$. Az együtthatómátrix ebben az esetben így néz ki:

$$\mathbf{C}^i = \begin{bmatrix} u_2 + a_1u_1 & a_1v_1 & a_1v_2 + a_3u_1 & a_3v_1 & a_3 & 1 & 0 & 0 \\ a_2u_1 & u_2 + a_2v_1 & a_2 & a_4u_1 & v_2 + a_4v_1 & a_4 & 0 & 1 & 0 \\ u_1u_2 & v_1u_2 & u_2 & u_1v_2 & v_1v_2 & v_2 & u_1 & v_1 & 1 \end{bmatrix}$$

ahol a felső i index ($i \in \{1, 2\}$) jelöli az affin megfeleltetések számát, és $\mathbf{x} = [f_1 f_2 f_3 f_4 f_5 f_6 f_7 f_8 f_9]^T$. A 2, 9, 10 egyenletekből és a $\mathbf{C}^i\mathbf{x} = 0$ megkötésből jönnek az együtthatók. Két megfeleltetés esetén összevonhatjuk őket egy mátrixba:

$$\mathbf{C} = \begin{bmatrix} \mathbf{C}^1 \\ \mathbf{C}^2 \end{bmatrix}. \quad (11)$$

A $\mathbf{C}$ együtthatómátrix mérete 6×9 , általános esetben ezért háromdimenziós a nulltere, ebben kell a megoldásunkat keresni

$$\mathbf{x} = \alpha \mathbf{a} + \beta \mathbf{b} + \gamma \mathbf{c} \quad (12)$$

alakban, ahol $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ a nullvektorok, és α , β , γ az ismeretlen súlyok (skalárok).

Ezt behelyettesítve a 5. egyenletbe (nyom-megkötés) tíz harmadfokú polinomiális egyenletet kapunk a α , β , γ and τ változókra, ahol $\tau = f^{-2}$ tartalmazza az ismeretlen f fókusz távolságot.

τ kiszámítására alkalmazzuk a rejtett változók technikáját: a $\mathbf{C}(\tau)$ mátrixot τ -ban oldjuk meg, Bár α , β and γ skálázás erejéig többértelmű, nem rögzítjük a skálát a homogén tulajdonság megőrzése érdekében. A monomial-ok a következők: $\mathbf{y} = [\alpha^3 \ \alpha^2\beta \ \alpha^2\gamma \ \alpha\beta^2 \ \alpha\beta\gamma \ \alpha\gamma^2 \ \beta^3 \ \beta^2\gamma \ \beta\gamma^2 \ \gamma^3]$

Az 1. táblázat összefoglalja az együtthatómátrixokat. A rendszernek a nemtriviális megoldása akkor adódik, ha

$$\det(\mathbf{C}(\tau)) = 0. \quad (13)$$

Megjegyezzük, hogy megoldásunk lényegi elemeiben hasonlít Li és mtsai. algoritmusához [20]. A determináns τ -ra 15-ödfokú polinomot ad, ennek gyökeit kell megvizsgálni. Minden valós gyök esélyes a végső kiválasztásra. α , β és γ értékeit $\mathbf{C}(\tau)$ nullvektorából lehet kiszámolni. A súlyokat behelyettesítve a 12. egyenletbe kapjuk meg az $\mathbf{F}$ alapvető mátrixot.

$\mathbf{C}(\tau)$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	α^3	$\alpha^2\beta$	$\alpha^2\gamma$	$\alpha\beta^2$	$\alpha\beta\gamma$	$\alpha\gamma^2$	β^3	$\beta^2\gamma$	$\beta\gamma^2$	γ^3
1	c_1	c_2	c_3	c_4	c_5	c_6	c_7	c_8	c_9	c_{10}
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
10	c_{91}	c_{92}	c_{93}	c_{94}	c_{95}	c_{96}	c_{97}	c_{98}	c_{99}	c_{100}

1. táblázat: $\mathbf{C}(\tau)$ együtthatómátrix összetevői, melyeket a nyom-megkötés alkalmazásával kaphatunk meg.

4. A helyes gyök kiválasztása

Ebben a szakaszban azt mutatjuk meg, hogy a kapott 15-ödfokú polinomból kapott gyök közül melyik a helyes. Ehhez elméleti és gyakorlati szempontokat egyaránt figyelembe kell vennünk.

4.1. Érvénytelen fókusz távok kiszűrése

Triviális, hogy komplex számokkal nincsen értelme számolni, ezért a komplex értékeket azonnal ki lehet szűri.

Félig kalibrált kamerák esetén az f fókusz távolság és az $\mathbf{F}$ alapvető mátrix segítségével ki lehet a lényegi $\mathbf{E}$ mátrixot számítani. Ebből négy esetet egyesével megvizsgálva a

két projekciós mátrixokat ($\mathbf{P}_1$ -et és $\mathbf{P}_2$ -t) fel lehet írni. Az $\mathbf{A}$ mátrix és a két pont segítségével $\mathbf{p}_1$ és $\mathbf{p}_2$ vetületekből a térbeli $\mathbf{q} = [x \ y \ z]^T$ pontot ki lehet háromszögelni [14], illetve a felületi $\mathbf{n} = [n_x \ n_y \ n_z]^T$ normálvektort is meg lehet határozni [6]. Tudjuk, hogy egy felületi pontnak csak az elülső oldalát látjuk, a hátoldalát nem. Ezért az $\mathbf{n}$ és a $\mathbf{q} - \mathbf{c}_i$ vektorok által bezárt szög nem lehet derékszögnél nagyobb egyik kamera esetén sem. $\mathbf{c}_i$ az i -edik kamera fókuszpontja.

4.2. Lencsék lehetséges fókusz távolságai

A háromdimenziós látásban fókusz távsnak szokás hívni a belső paramétereket tartalmazó $\mathbf{K}$ mátrix főátlóbeli első két elemét. Ez az elnevezés fizikailag helytelen, hiszen ez valójában a fókusz táv és a pixelméret szorzata. Valós kamera optikája esetén a fizikai megvalósítás korlátja miatt a fókusz táv $[1 \dots 500]$ mm között van, a pixelméret pedig néhány mikrométer. Ezekből adódik, hogy 100-nál kisebb és 500.000-nél nagyobb értékek nem fordulnak a valóságban elő a belső paraméterek között, a határokon kívül eső értékeket nyugodtan érvénytelennek lehet nyilvánítani.

4.3. Gyök kiválasztása

A fenti gyököket kiszűrve még mindig számtalan hamis gyök lehetséges. Ezeknek a kiszűrésére legvégül a robusztus becslő eljárásokat alkalmazzuk. Miután elég két megfeleltetés a helyes számításhoz, nem elhanyagolható valószínűséggel tudunk két jó megfeleltetést találni. Sokszor ismételve meg tudjuk állapítani, hogy mely megoldások hasonlítanak egymásra. Számtalan robusztus módszer adódik, melyet alkalmazni lehet, a legnépszerűbb RANSAC [11] algoritmustól kezdve a kernel alapú szavazásig [21, 20, 19].

Implementációinkban mi a módkeresés⁴ módszert alkalmazzuk [15], ezen a kategórián belül pedig a medián eltolást [30] használjuk, azon belül is Tukey-mediánt [34] alkalmazva.

5. Teszteredmények

A szintetikus tesztekhez Matlab implementációt alkalmaztunk, amelyik egyébként az eredeti angol nyelvű cikkben [7] kódszinten megtalálható. A C++ implementáció weboldalunkról letölthető⁵.

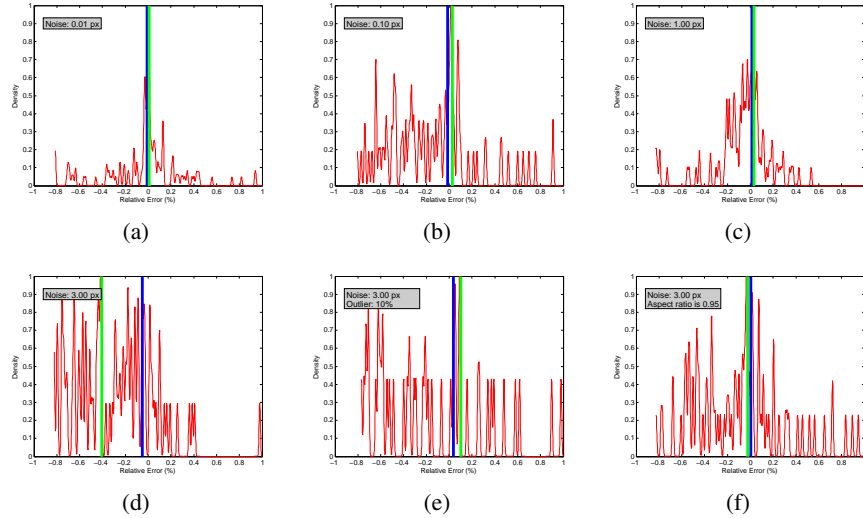
5.1. Szintetikus tesztek

Szintetikus tesztekhez először is két projekciós mátrixot készítettünk. Az első kamera fókuszpontja a $[0 \ 0 \ 1]^T$ -ben van és az az origóba néz. A második kamera 0.25 távolságra van az elsőtől, véletlen irányban, nézeti iránya szintén véletlenszerű. Öt véletlen síkot generáltunk, melyek átmennek az origón, normálvektoruk véletlen. Mind-egyik sík 50 helyen lett mintavételezve. Ezeket a pontokat a képekre vetítettük, és nulla várható értékű, Gauss-eloszlás szerinti zajt adtunk hozzá. Az affin transzformációk a normálvektor, a pozíciók és a kameraparaméterek segítségével számíthatóak [2].

Az 1. ábrán a kernel eloszlásfüggvénye látszik a relatív zaj függvényében. Az esélyes fókusz távokat az alábbi módszerrel választjuk ki: (1) Két affin megfeleltetést választunk ki, (2) a javasolt módszert alkalmazzuk, (3) az 1-2 lépéseket sokszor ismételjük.

⁴ Angulol: mode seeking

⁵ <http://web.eec.sztaki.hu/dbarath/>

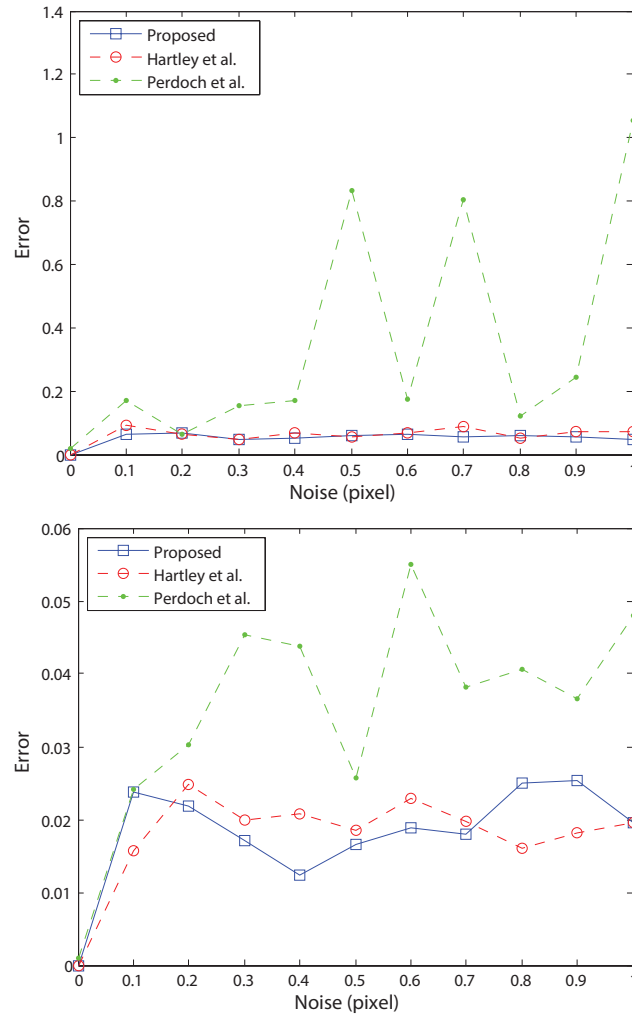
1. ábra: A kernel sűrűségfüggvénye (függőleges tengely) a relatív hiba (%) függvényében, 10 szélességű Gauss-kernel esetén. Öt véletlen síkot generáltunk, mindegyiket 20 pontban mintavételeztük. A kék vonal a medián-eltolás, a zöld a kernel szavazás eredményét mutatja. σ jelöli a nulla várható értékű 2D-s zaj szórását, amit a pontmegfeleltetések koordinátáihoz az affin transzformáció elemeihez adtunk hozzá. A zaj mértéke: (a) 0.01 pixel, (b) 0.1 pixel, (c) 1.0 pixel, (d) 3.0 pixel, (e) szintén 3.0 pixel, de 10% outliert is kevertünk az adatok közé, (f) 1.0 pixel és a képerányra is zajt adtunk, azaz a vízszintes és függőleges fókusz nem azonos, az arányuk 19 : 20 A fókusz táv értéke 600 minden esetben. (Az ábra színes nyomtatásban értelmezhető.)

Az ismétlési számot ezernek választottuk. A kék vonal az ábrán a Medián-eltolás eredményét adja, a zöld a kernel szavazását. σ jelöli a zaj szórását az alábbi esetekben: (a) 0.01 pixel, (b) 0.1 pixel, (c) 1.0 pixel, (d) 3.0 pixel, (e) szintén 3.0 pixel, de 10% outliert is kevertünk az adatok közé, (f) 1.0 pixel és a képerányra is zajt adtunk, azaz a vízszintes és függőleges fókusz nem azonos, az arányuk 19 : 20. A valós fókusz a tesztekben mindig 600 volt.

A tesztek alapján megállapítható, hogy a módszerek esetében a csúcs a helyes érték közvetlen környezetében van, továbbá, hogy kernel szavazásos módszernél a javasolt robusztus algoritmus érzékelhetően jobb, különösen akkor, amikor a zajszint magas.

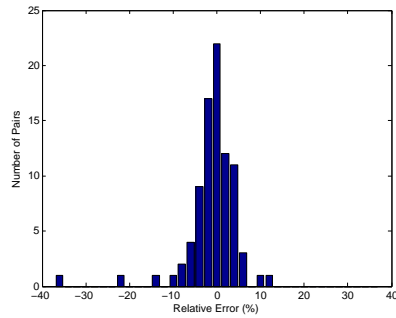
A 2. ábra az alapvető mátrix hibáinak átlagát (felül) és mediánját (alul) mutatja a zaj szórásának (σ) függvényében. A javasolt módszert Hartley és mtsai.[13], illetve Perdoch és mtsai.[27] algoritmusával hasonlítottuk össze. A hiba mértéke a becslt és az eredeti mátrixok különbségének Frobenius normája. Az eredményeket (átlag és medián) 100 futtatásból kaptuk meg. Jól látható, hogy a javasolt módszer pontossága versenyképer Hartley-ék módszerével, noha lényegesen kevesebb megfeleltetést kell a becsléshez felhasználni.

5.2. Tesztelési eredmények valós képpárokon

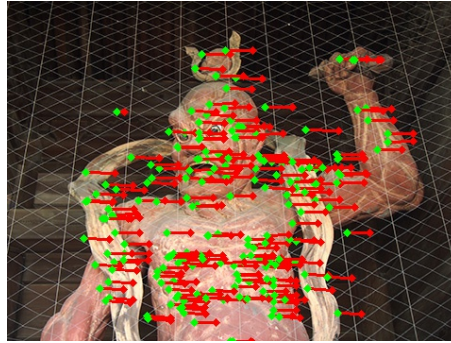

2. ábra: 100 futtatás eredményeit összegző grafikon. Az alapvető mátrixok becslésének hibáját a hibamátrix Frobeniusz normájával jellemeztük. A felső ábra az átlaghibát, az alsó a hibák mediánjál jelzi a zaj szórásának függvényében.

(a)

(b)

3. ábra: Bal: A fókusz távbecslés hibájából készült hisztogram 104 tesztkép alapján. Jobb: Az első kép az egyik teszpárból. A zöld pontok a megfeleltetések helyei a képpáron, vörös vonal az elmozdulás.

A valós teszteléshez 104 képpárt használtunk fel⁶. A helyes fókusz távokat az EXIF adatokból nyertük ki, lásd például a 4. ábrát. Az affin megfeleltetéseket ASIF algoritmussal [24] kaptuk.

A 3(a). ábrán látható a tesztelesek alapján nyert fókusz távolságok relatív hibája. A kapott eredmények mutatják, hogy a becslés pontossága megfelelő, a hiba egyik esetben sem jelentős, közel vannak az értékek nullához. A 3(b). ábrán a bemeneteként használt jellegetes pontok is láthatóak, a két kép közötti elmozdulással együtt.

A 2. táblázatban a javasolt módszert összehasonlítottuk a Hartley-féle 6 pontos algoritmussal [13], illetve Perdoch és munkatársai módszerével [27]. Ez utóbbi felhasználja az affin transzformációkat pontmegfeleltetések generálására. Az eredmények alapján jól látható, hogy a javasolt kétpontos algoritmus jobban teljesít a konkurens módszereknél, akár az átlag, akár a medián hibát tekintjük.

2. táblázat: 100 futtatás eredményeit összegző grafikon. Az alapvető mátrixok becslésének hibáját a hibamátrix Frobenius normájával jellemeztük. Az első eredményoszlop az átlaghibát, a második a hibák mediánját jelzi a zaj szórásának függvényében. Corr # jelöli a szükséges megfeleltetések számát.

Method	Corr #	Avg	Med	σ
Proposed	2	9.62	3.88	14.08
Perdoch et al. [27]	2	44.66	45.89	26.43
Hartley et al. [13]	6	21.79	8.61	27.48

5.3. Az algoritmusok időigénye.

A RANSAC [11] módszert más becslő eljárásokkal is össze lehet hasonlítani, de a javasolt módszer futási ideje várhatóan lényegesen alacsonyabb lesz. A 3. táblázat

⁶ <http://www2c.aimet.ne.jp/kawa/photo/ste-idxe.htm>

mutatja meg az elméleti iterációs számaot, ami annál előnyösebb a módszerünkre nézve, minél magasabb az outlier arány.

3. táblázat: A RANSAC eljáráshoz szükséges iterációs szám 95%-os valószínűég mellett. Az oszlopok a modellkészítéshez szükséges minimális megfeleltetés számát mutatják. Az outlier-ek számát a sorok adják. Minél több az outlier, annál előnyösebb a kicsi mintavételezési szám.

Outl.	Pontok száma				
	2	5	6	7	8
50%	11	95	191	383	766
80%	74	$\sim 10^3$	$\sim 10^4$	$\sim 10^5$	$\sim 10^6$

6. Összefoglalás

Ebben a cikkben bemutattuk, hogy két affin megfeleltetés esetén a félig kalibrált kamerák fókusz távolságát meg lehet becsülni. A kétpontos algoritmust szintetikus és valós adatokon egyaránt teszteltük, és megmutattuk, hogy a jelenlegi módszereknél hatékonyabban képes működni.

Javasoltunk egy robusztus módszert is, amelyik kihasználta, hogy kevés pontból lehet modellt becsülni. A futási idő néhány milliszekundum, ami lényegesen kevesebb, mint a bemeneti adatok, azaz az affin megfeleltetések számítása képpárokon.

Köszönetnyilvánítás

EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00001: Tehetség gondozás és kutatói utánpótlás fejlesztése autonóm járműirányítási technológiák területén – A projekt a Magyar Állam és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Irodalom

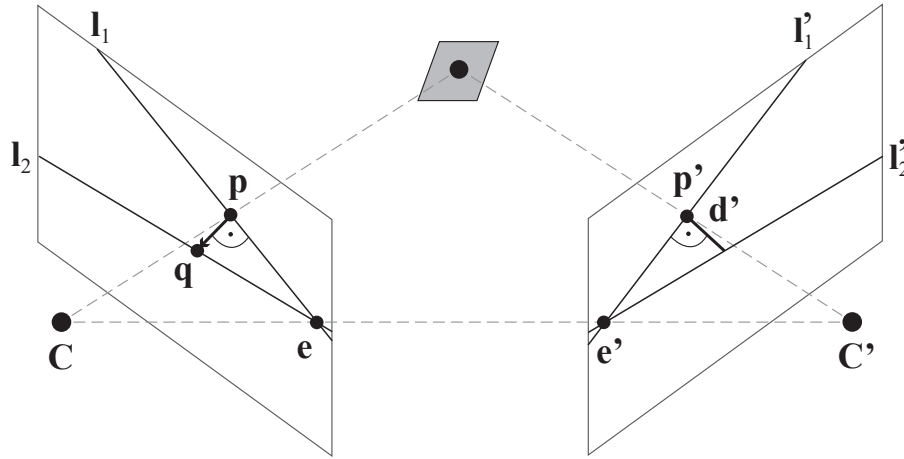
1. S. Agarwal, Y. Furukawa, N. Snavely, I. Simon, B. Curless, S. M. Seitz, and R. Szeliski. Building rome in a day. *Commun. ACM*, 54(10):105–112, 2011.
2. D. Barath and L. Hajder. Novel ways to estimate homography from local affine transformations. In *Proceedings of the International Joint Conference on Computer Vision, Imaging and Computer Graphics Theory and Applications*, pages 434–445, 2016.
3. D. Barath and L. Hajder. Efficient recovery of essential matrix from two affine correspondences. *IEEE Trans. Image Processing*, 27(11):5328–5337, 2018.
4. D. Barath, J. Matas, and L. Hajder. Accurate closed-form estimation of local affine transformations consistent with the epipolar geometry. In *British Machine Vision Conference*, 2016.
5. D. Barath, J. Molnar, and L. Hajder. Novel methods for estimating surface normals from affine transformations. In *Computer Vision, Imaging and Computer Graphics Theory and Applications (Selected and Revised Papers)*, pages 316–337. 2015.

4. ábra: A tesztelő képpárok első képei. Zöld és piros pontok: pozíciók az első és a második képen. Vörös vonal: elmozdulás. A helyes fókusztávolságok, a 6-pontos algoritmus [13] eredménye és a javasolt módszer becslése a szürke háromszögön belül olvasható.

6. D. Barath, J. Molnar, and L. Hajder. Optimal Surface Normal from Affine Transformation. In *Proceedings of the International Joint Conference on Computer Vision, Imaging and Computer Graphics Theory and Applications*, pages 305–316, 2015.
7. D. Barath, T. Toth, and L. Hajder. A minimal solution for two-view focal-length estimation using two affine correspondences. In *2017 IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition, CVPR 2017, Honolulu, HI, USA, July 21-26, 2017*, pages 2557–2565, 2017.
8. J. Bentolila and J. M. Francos. Conic epipolar constraints from affine correspondences. *Computer Vision and Image Understanding*, 122:105–114, 2014.
9. A. Bódis-Szomorú, H. Riemenschneider, and L. V. Gool. Fast, approximate piecewise-planar modeling based on sparse structure-from-motion and superpixels. In *CVPR*, 2014.
10. D. A. Cox, J. Little, and D. O’Shea. *Using algebraic geometry*. 2006.
11. M. Fischler and R. Bolles. RANdom SAMpling Consensus: a paradigm for model fitting with application to image analysis and automated cartography. *Commun. Assoc. Comp. Mach.*, 1981.
12. J. Frahm, P. F. Georgel, D. Gallup, T. Johnson, R. Raguram, C. Wu, Y. Jen, E. Dunn, B. Clipp, and S. Lazebnik. Building rome on a cloudless day. In *11th European Conference on Computer Vision*, pages 368–381, 2010.
13. R. I. Hartley and H. Li. An efficient hidden variable approach to minimal-case camera motion estimation. *IEEE Trans. Pattern Anal. Mach. Intell.*, 34(12):2303–2314, 2012.
14. R. I. Hartley and A. Zisserman. *Multiple View Geometry in Computer Vision*. Cambridge University Press, ISBN: 0521540518, second edition, 2004.
15. A. K. Jain, M. N. Murty, and P. J. Flynn. Data clustering: A review. *ACM Comput. Surv.*, 31(3):264–323, 1999.
16. K. Köser. *Geometric Estimation with Local Affine Frames and Free-form Surfaces*. Shaker, 2009.
17. K. Köser and R. Koch. Differential spatial resection - pose estimation using a single local image feature. In *IEEE Proceedings of the European Conference on Computer Vision*, 2008.
18. Z. Kukelova, M. Bujnak, and T. Pajdla. Polynomial eigenvalue solutions to the 5-pt and 6-pt relative pose problems. In *Proceedings of the British Machine Vision Conference*, 2008.
19. Z. Kukelova, T. Pajdla, and M. Bujnak. *Algebraic methods in computer vision*. PhD thesis, Center for Machine Perception, Czech Technical University, Prague, Czech republic, 2012.
20. H. Li. A simple solution to the six-point two-view focal-length problem. In *IEEE Proceedings of the European Conference on Computer Vision*, 2006.
21. H. Li and R. Hartley. A non-iterative method for correcting lens distortion from nine-point correspondences. In *In Proc. OmniVision’05, ICCV-workshop*, 2005.
22. K. Mikolajczyk and C. Schmid. An affine invariant interest point detector. In *IEEE Proceedings of the European Conference on Computer Vision*, 2002.
23. K. Mikolajczyk, T. Tuytelaars, C. Schmid, A. Zisserman, J. Matas, F. Schaffalitzky, T. Kadir, and L. Van Gool. A comparison of affine region detectors. *IEEE Proceedings of the International Journal of Computer Vision*, 2005.
24. J. Morel and G. Yu. ASIFT: A new framework for fully affine invariant image comparison. *SIAM J. Imaging Sciences*, 2(2):438–469, 2009.
25. P. Moulon, P. Monasse, and R. Marlet. Global fusion of relative motions for robust, accurate and scalable structure from motion. In *International Conference on Computer Vision, ICCV 2013*, pages 3248–3255, 2013.
26. D. Nistér. An efficient solution to the five-point relative pose problem. *IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence*, 26(6):756–777, 2004.
27. M. Perdoch, J. Matas, and O. Chum. Epipolar geometry from two correspondences. In *ICPR*, 2006.
28. Á. Pernek and L. Hajder. Automatic focal length estimation as an eigenvalue problem. *Pattern Recognition Letters*, 34(9):1108–1117, 2013.
29. C. Raposo and J. P. Barreto. Theory and practice of structure-from-motion using affine correspondences. In *IEEE Proceedings on Computer Vision and Pattern Recognition*, 2016.

30. L. Shapira, S. Avidan, and A. Shamir. Mode-detection via median-shift. In *IEEE Proceedings of the International Conference on Computer Vision*, 2009.
31. H. Stewénius, D. Nistér, F. Kahl, and F. Schaffalitzky. A minimal solution for relative pose with unknown focal length. *Image and Vision Computing*, 2008.
32. A. Tanács, A. Majdik, L. Hajder, J. Molnár, Z. Sánta, and Z. Kato. Collaborative mobile 3d reconstruction of urban scenes. In *Computer Vision - ACCV 2014 Workshops - Singapore, Singapore, November 1-2, 2014, Revised Selected Papers, Part III*, pages 486–501, 2014.
33. A. Torii, Z. Kukelova, M. Bujnak, and T. Pajdla. The six point algorithm revisited. In *IEEE Proceedings of the Asian Conference on Computer Vision*, 2010.
34. J. W. Tukey. Mathematics and the picturing of data. *Proceedings of the International Congress of Mathematicians*, 2:523–531, 1975.
35. K. Turkowski. Transformations of surface normal vectors. In *Technical Report 22, Apple Computer*, 1990.

5. ábra: Egy mintadarabka két vetülete. A skálára lehet megkötést adni, $|p - q|$ és d' aránya adja meg a skálázást az $\mathbf{A}^{-T} \mathbf{n}$ és az $\mathbf{n}'$ vektorok között.

7. A lineáris affin megkötés bizonyítása

Lemma 1 (Megkötés az epipoláris egyenesek normálvektoraira). *Adott egy $\mathbf{A}$ affin transzformáció, amelyik a két képen a megfelelő pontok körüli "végtelenül közel" levő mintákat transzformálja egymásba. Az epipoláris egyeneseknek megfelelő normákat $\mathbf{n}_1$ -el és $\mathbf{n}_2$ -vel jelöljük. Az $\mathbf{A}$ affin transzformáció akkor és csak akkor érvényes, ha $\mathbf{A}^{-T} \mathbf{n}_1 = -\mathbf{n}_2$.*

Bizonyítás. Triviális, hogy $\mathbf{A}$ mátrix az epipoláris egyenesek irányvektorait egymásba transzformálja: $\mathbf{A} \mathbf{v} \parallel \mathbf{v}'$, ahol $\mathbf{v}$ és $\mathbf{v}'$ a két egymásnak megfelelő egyenes irányvektora.

Számítógépes grafikából [35] jól ismert tény, hogy a normálokra igaz, hogy $\mathbf{A}^{-T} \mathbf{n} = \beta \mathbf{n}'$, ahol $\mathbf{n} = (\mathbf{F}^T \mathbf{p}')_{1:2}$ és $\mathbf{n}' = (\mathbf{Fp})_{1:2}$ a két képen az egyeneseknek megfelelő normálvektorok. Az $(1 : 2)$ index az első két sort jelenti, a MATLAB programnyelvéhez nagyon hasonló jelölést alkalmazva.

Az egymásnak megfelelő két pontmegfeleltetést jelölje $\mathbf{p} = [x, y, 1]^T$ és $\mathbf{p}' = [x', y', 1]^T$. Legyen $\mathbf{n}_1 = [\mathbf{n}_{1,x} \ \mathbf{n}_{1,y}]^T$ és $\mathbf{n}'_1 = [\mathbf{n}'_{1,x} \ \mathbf{n}'_{1,y}]^T$ az epipoláris egyeneseknek a normálvektora $\mathbf{l}_1 = \mathbf{F}^T \mathbf{p}' = [l_{1,a} \ l_{1,b} \ l_{1,c}]^T$ és $\mathbf{l}'_1 = \mathbf{Fp} = [l'_{1,a} \ l'_{1,b} \ l'_{1,c}]^T$. Felírhatjuk, hogy $\mathbf{A}^{-T} \mathbf{n}_1 = \beta \mathbf{n}'_1$, mivel $\mathbf{A} \mathbf{v} \parallel \mathbf{v}'$, ahol β egy (egyelőre) ismeretlen valós skála.

Először megmutatjuk, hogyan transzformálja $\mathbf{A}$ mátrix az $\mathbf{n}_1$ vektor hosszát, Vezessük be az eredeti $\mathbf{q}$ ponthoz igen közeli $\mathbf{q} = \mathbf{p} + \delta \mathbf{n}_1$ pontot, ahol δ egy kicsi valós szám. Ez az új $\mathbf{q}$ pont meghatároz egy epipoláris egyenest a másik síkon: az egyenes implicit paramétereit az $\mathbf{l}'_2 = \mathbf{Fq} = \mathbf{F}(\mathbf{p} + \delta \mathbf{n}_1) = [l'_{2,a} \ l'_{2,b} \ l'_{2,c}]^T$ vektor adja. A β skálát a d' távolság adja meg, amely a $\mathbf{p}'$ és az $\mathbf{l}'_2$ egyenes közötti távolság, lásd a 6. ábrát. d' távolságot az alábbi összefüggés adja:

$$d' = \frac{|s_{1,a}x' + s_{2,b}y' + s_{3,c}|}{\sqrt{s_{1,a}^2 + s_{2,b}^2}}, \quad (14)$$

$$s_{i,k} = l'_{1,k} + \delta f_{i1} \mathbf{n}_{1,x} + \delta f_{i2} \mathbf{n}_{1,y},$$

$$i \in \{1, 2, 3\}, k \in \{a, b, c\}$$

A $\mathbf{p}'$ pont az $\mathbf{l}'_1$ egyenesen fekszik, azaz $l'_{1,a}x' + l'_{1,b}y' + l'_{1,c} = 0$. Ez a tény egyszerűsíti a 14. összefüggést:

$$d' = \frac{|\hat{s}_1 u' + \hat{s}_2 v^2 + \hat{s}_3|}{\sqrt{\hat{s}_1^2 + \hat{s}_2^2}}, \quad (15)$$

ahol $\hat{s}_i = \delta f_{i1} \mathbf{n}_{1,x} + \delta f_{i2} \mathbf{n}_{1,y}$, $i \in \{1, 2, 3\}$. β meghatározásához a $\mathbf{q}$ pontot végtelenül közel kell vinni $\mathbf{p}$ -hez, azaz $\delta \rightarrow 0$. β négyzetére írhatjuk, hogy $\beta^2 = \lim_{\delta \rightarrow 0} \frac{\delta^2}{d'^2} = \lim_{\delta \rightarrow 0} \frac{s_1^2 + s_2^2}{|\hat{s}_1 u' + \hat{s}_2 v' + \hat{s}_3|^2}$. Elemi algebrai műveletek segítségével β átalakítható: $\beta = \sqrt{l'_{1,a} l'_{1,a} + l'_{1,b} l'_{1,b} / (|\tilde{s}_1 x' + \tilde{s}_2 y' + \tilde{s}_3|)}$, ahol $\tilde{s}_i = f_{i1} \mathbf{n}_{1,x} + f_{i2} \mathbf{n}_{1,y}$, $i \in \{1, 2, 3\}$.

A normálvektorok hosszát tegyük egységnyivé. Ez az alábbi összefüggést eredményezi:

$$\mathbf{A}^{-T} \frac{\mathbf{n}}{|\mathbf{n}|} = \beta \mathbf{n}'. \quad (16)$$

A $\mathbf{p}$ pontnak megfelelő epipoláris egyenes legyen $[l'_{1,a}, l'_{1,b}, l'_{1,c}] = \mathbf{F}[x, y, 1]^T$. Ekkor a normálvektor ebben az alakban írható: $\mathbf{n}' = [l'_{1,a} \ l'_{1,b}]^T = (\mathbf{F} [x' \ y' \ 1]^T)_{(1:2)}$. Hasonlóan: $\mathbf{n} = (\mathbf{F}^T [x' \ y' \ 1]^T)_{(1:2)}$. A 16. egyenletben a normával való osztás miatt $|\mathbf{n}| = \sqrt{l_{1,a}^2 + l_{1,b}^2}$. A számláló pedig:

$$\begin{aligned} \tilde{s}_1 u' + \tilde{s}_2 v' + \tilde{s}_3 &= \\ \mathbf{n}_{1,u}(f_{11}u' + f_{21}v' + f_{31}) + \mathbf{n}_{1,v}(f_{12}u' + f_{22}v' + f_{32}) &= \\ \mathbf{n}_{1,u}^2 + \mathbf{n}_{1,v}^2 &= |\mathbf{n}_1|^2. \end{aligned}$$

Tehát $\beta = \pm |\mathbf{n}_1| / |\mathbf{n}_1|^2 = \pm 1 / |\mathbf{n}_1|$. Ezért a 16. egyenlet a következőképpen módosul: $\mathbf{A}^{-T} \mathbf{n} = \pm \mathbf{n}'$. Az előjelek közül csak a negatív érvényes, hiszen az epipoláris egyenesek irányvektorai egymással ellentétesek a két képen. Ezért a végső összefüggés: $\mathbf{A}^{-T} \mathbf{n} = -\mathbf{n}'$. $\square$